

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Kultura i realia rosyjskiego obszaru językowego

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia wschodniosłowiańska Specjalność filologia rosyjska Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 09FWSROSS.14HS.06283.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty humanistyczne i społeczne
Koordynator zajęć	Anna Stryjakowska	
Prowadzący zajęcia	Anna Stryjakowska, Natalia Kaźmierczak, Natalia Królikiewicz, Anna Humeniuk, Krzysztof Tyczko	
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Wprowadzenie szeregu pojęć charakteryzujących oblicze przestrzeni kulturowej Słowian wschodnich.
C2	Wyrobienie umiejętności rozpoznawania czynników składających się na odrębność geopolityczną, etnograficzną i mentalnościową Słowiańszczyzny Wschodniej.
C3	Zapoznanie z istotnymi etapami ewolucji kultury duchowej i materialnej rosyjskiego obszaru językowego.
C4	Przekazanie wiedzy o stosunkach społeczno-politycznych, które determinowały specyfikę życia intelektualnego w Rosji od pierwszych wieków formowania się państwowości do połowy XX stulecia.
C5	Kształtowanie umiejętności porządkowania omawianych zjawisk z punktu widzenia ich miejsca i funkcji w procesie historycznym.
C6	Przygotowanie do analizy i interpretacji fenomenów duchowości rosyjskiej.
C7	Wypracowanie zdolności samodzielnego formułowania sądów na temat dziedzictwa artystycznego Rosji.
C8	Rozwijanie zdolności komunikacyjnej oraz właściwej postawy i odpowiedzialnego stosunku do zajęć.

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza w zakresie kultury państw rosyjskiego obszaru językowego.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna i rozumie podstawowe wyróżniki systemu politycznego i sytuacji demograficznej we współczesnej Rosji	FWS_K1_W02, FWS_K1_W07, FWS_K1_W08, FWS_K1_W11	Kolokwium pisemne
W2	zna i rozumie główne zjawiska zachodzące w rosyjskim życiu kulturalnym na przestrzeni dziejów	FWS_K1_W02, FWS_K1_W07, FWS_K1_W08, FWS_K1_W11	Kolokwium pisemne
W3	zna i rozumie podstawowe pojęcia służące do opisu sytuacji politycznej we współczesnej Rosji, specyfiki prawosławia, spuścizny architektonicznej, malarstwa, muzyki klasycznej i baletu rosyjskiego	FWS_K1_W03, FWS_K1_W08, FWS_K1_W11	Kolokwium pisemne
W4	zna i rozumie sylwetki wybranych osób kształtujących współczesną sytuację polityczną oraz dziedzictwo kulturowe Federacji Rosyjskiej	FWS_K1_W08, FWS_K1_W11	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi analizować wybrane zjawiska i procesy społeczno-kulturowe zachodzące w Rosji w oparciu o wskazane źródła naukowe, popularnonaukowe i publicystyczne	FWS_K1_U03, FWS_K1_U04, FWS_K1_U07, FWS_K1_U09	Kolokwium pisemne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U2	potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować i krytycznie oceniać materiały źródłowe z zakresu kultury i realiów rosyjskiego obszaru językowego	FWS_K1_U02, FWS_K1_U03, FWS_K1_U09, FWS_K1_U17	Kolokwium pisemne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/-owa do stałego aktualizowania i poszerzania swojej wiedzy i umiejętności z zakresu kultury i realiów rosyjskiego obszaru językowego w oparciu o rzetelne źródła informacji	FWS_K1_K01, FWS_K1_K03, FWS_K1_K08, FWS_K1_K09	Kolokwium pisemne
K2	jest gotów/-owa do nawiązywania kontaktów z osobami rosyjskojęzycznymi ze zrozumieniem społeczno-kulturowej specyfiki regionu i jego wewnętrznego zróżnicowania	FWS_K1_K03, FWS_K1_K04, FWS_K1_K08, FWS_K1_K10	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Rosja na mapie świata: uwarunkowania geograficzne i przyrodnicze; symbole państwowe; podział terytorialny.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
2.	Duchowość rosyjska wobec cywilizacji zachodniej – omówienie problemu w oparciu o dokument filmowy W. Herzoga „Głosy z głębi”.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
3.	Istota prawosławia: obrzędy liturgiczne, utensylia cerkiewne, funkcja ikonostasu.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
4.	Podstawy teologii ikony: kanony ikonograficzne, zabieg odwróconej perspektywy.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
5.	Architektura sakralna i świecka: na przykładzie zabytków Moskwy oraz Złotego Pierścienia Rosji.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
6.	Rozwój stylów architektonicznych: na przykładzie zabytków Petersburga i okolic.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
7.	Sztuka użytkowa: rzemiosło folklorystyczne; historia tradycyjnych przedmiotów użytkowych.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
8.	Malarstwo przełomu XIX i XX wieku: „ruch pieriedwiżników”, estetyczne poszukiwania W. Kandinsky'ego, K. Malewicz i M. Chagall'a.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
9.	Ermitaż: największe muzeum sztuk plastycznych w Rosji – historia założenia, ekspozycje.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
10.	Galeria Trietiakowska – twórcy galerii, omówienie kolekcji ważniejszych dzieł.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
11.	Muzyka: pieśni i tańce ludowe, instrumenty narodowe.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
12.	Rola członków „Potężnej Gromadki” w kształtowaniu charakteru rosyjskiej muzyki klasycznej.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
13.	Wielcy kompozytorzy rosyjscy i ich utwory: P. Czajkowski, A. Skriabin, S. Rachmaninow i S. Prokofiew.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
14.	Balet: sylwetki artystyczne A. Pawłowej, W. Niżyńskiego, M. Plisieckiej; działalność S. Diagilewa.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Dyskusja, Praca z tekstem, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Podstawowe warunki zaliczenia zajęć: - zaliczenie wszystkich kolokwii na ocenę pozytywną (dopuszczalna 1 możliwość poprawy); - obecność na zajęciach (dopuszczalna 1 nieobecność bez konsekwencji, pozostałe nieobecności, niezależnie od przyczyny, należy odrobić w formie rozmowy na konsultacjach; opuszczenie powyżej 50% zajęć może skutkować odmową zaliczenia). Skala ocen bardzo dobry (bdb; 5,0): Bardzo dobra wiedza z zakresu omawianych zagadnień. Swobodne, merytoryczne i kontekstualnie osadzone wypowiedzi na tematy związane z kulturą rosyjską. Umiejętność dostrzeżenia zależności kulturalnych, historycznych, społecznych i politycznych w krajach rosyjskiego obszaru językowego. Aktywność na zajęciach konwersatoryjnych. Napisane kolokwia częściowe pozwalają na ocenę wiedzy Studenta w skali stosowanej w UAM na bardzo dobry. dobry plus (+db; 4,5): Bardzo dobra wiedza z zakresu omawianych zagadnień. Swobodne, merytoryczne wypowiedzi na tematy związane z kulturą rosyjską. Umiejętność dostrzeżenia zależności kulturalnych, historycznych, społecznych i politycznych w krajach rosyjskiego obszaru językowego. Aktywność na zajęciach konwersatoryjnych. Napisane kolokwia częściowe pozwalają na ocenę wiedzy Studenta w skali stosowanej w UAM na dobry plus. dobry (db; 4,0): Dobra wiedza z zakresu omawianych zagadnień. Swobodne, merytoryczne wypowiedzi na tematy związane z kulturą rosyjską. Umiejętność dostrzeżenia zależności kulturalnych, historycznych, społecznych i politycznych w krajach rosyjskiego obszaru językowego. Aktywność na zajęciach konwersatoryjnych. Napisane kolokwia częściowe pozwalają na ocenę wiedzy Studenta w skali stosowanej w UAM na dobry. dostateczny plus (+dst; 3,5): Dostateczna wiedza z zakresu omawianych zagadnień. Swobodne, dostatecznie merytoryczne wypowiedzi na tematy związane z kulturą rosyjską. Umiejętność dostrzeżenia zależności kulturalnych, historycznych, społecznych i politycznych w krajach rosyjskiego obszaru językowego. Aktywność na zajęciach konwersatoryjnych. Napisane kolokwia częściowe pozwalają na ocenę wiedzy Studenta w skali stosowanej w UAM na dostateczny plus. dostateczny (dst; 3,0): Dostateczna wiedza z zakresu omawianych zagadnień. Swobodne, dostatecznie merytoryczne wypowiedzi na tematy związane z kulturą rosyjską. Umiejętność dostrzeżenia zależności kulturalnych, historycznych, społecznych i politycznych w krajach rosyjskiego obszaru językowego. Aktywność na zajęciach konwersatoryjnych. Napisane kolokwia częściowe pozwalają na ocenę wiedzy Studenta w skali stosowanej w UAM na dostateczny. niedostateczny (ndst; 2,0): Niedostateczna wiedza z zakresu omawianych zagadnień. Nieumiejętność sformułowania merytorycznych wypowiedzi na tematy związane z kulturą rosyjską. Brak umiejętności dostrzeżenia zależności kulturalnych, historycznych, społecznych i politycznych w krajach rosyjskiego obszaru językowego. Brak aktywności na zajęciach konwersatoryjnych. Kolokwia częściowe zaliczone na oceny niepozwalające na pozytywną ocenę wiedzy, umiejętności i kompetencji Studenta.

Literatura

Obowiązkowa

1. Materiały Ośrodka Studiów Wschodnich (wskazane przez osobę prowadzącą).
2. Materiały portalu Arzamas.academy (wskazane przez osobę prowadzącą).
3. Ю.С. Рябцев, "МХК Русская художественная культура X-XVII вв. Учебное пособие", Москва 2017 (fragmenty).

Dodatkowa

1. O. Figes, "Taniec Nataszy Z dziejów kultury rosyjskiej", przeł. W. Jeżewski, Warszawa 2009.
2. "Kultura rosyjska. Postacie, Wydarzenia, Symbole, Daty", red. E. Małek, J. Wawrzyńczyk, Warszawa 2001.
3. J. H. Billington, "Ikona i topór. Historia kultury rosyjskiej", przeł. J. Hunia, Kraków 2007.
4. P. Evdokimov, "Sztuka ikony. Teologia piękna", przeł. M. Żurowska, Warszawa 2006.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Przygotowanie do zajęć	10
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FWS_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do stałej aktualizacji wiedzy i umiejętności w kontekście wykonywanego zawodu
FWS_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania otwartości na nowe idee i do zmiany opinii w świetle dostępnych danych lub argumentów
FWS_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych oraz odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w związku z wykonywanym zawodem z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych
FWS_K1_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do świadomej oceny wartości dziedzictwa kulturowego obszaru językowego specjalności studiów oraz cywilizacji ludzkiej
FWS_K1_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do śledzenia bieżących trendów kulturowych i cywilizacyjnych w obszarze językowym specjalności studiów, wykorzystując do tego celu różne kanały i techniki komunikacyjne w języku rodzimym oraz języku obcym
FWS_K1_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania się otwartością, tolerancją i poszanowaniem wobec innych kultur
FWS_K1_U02	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę z wykorzystaniem tradycyjnych i multimedialnych źródeł informacji (m.in. słowników, leksykonów, korpusów językowych) w języku polskim i języku /-ach właściwych dla specjalności studiów
FWS_K1_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje z różnych źródeł w języku polskim i języku /-ach właściwych dla specjalności studiów
FWS_K1_U04	Absolwent/ka potrafi korzystać ze zdobytej wiedzy przedmiotowej w celu formułowania i analizy problemów badawczych oraz uzasadniania swoich decyzji i wyborów
FWS_K1_U07	Absolwent/ka potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych zjawisk językowo-komunikacyjnych i literacko-kulturowych, a także ich wzajemne powiązanie i przenikanie się
FWS_K1_U09	Absolwent/ka potrafi samodzielnie, analitycznie i krytycznie interpretować teksty językowe i literackie oraz zjawiska kulturowe
FWS_K1_U17	Absolwent/ka potrafi podejmować działania w celu doskonalenia poziomu wiedzy i umiejętności oraz realizować potrzebę ustawicznego uczenia się przez całe życie
FWS_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe tematy, pojęcia i zagadnienia z zakresu badań nad językiem, literaturą i kontekstami kulturowymi wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub obszaru języka niemieckiego
FWS_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe teorie i metodologię badań językoznawczych, literaturoznawczych oraz komparatystycznych literacko-kulturowych wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego
FWS_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu powiązania językoznawstwa, literaturoznawstwa z innymi dyscyplinami naukowymi w obszarze nauk humanistycznych i społecznych
FWS_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie główne kierunki rozwoju oraz najważniejsze osiągnięcia w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz badań komparatystycznych i historycznych dotyczących wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego
FWS_K1_W11	Absolwent/ka zna i rozumie współczesne życie kulturalne wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego, a także metody analizy i interpretacji wytworów kultury